

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20Csp/61/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118203690
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118203690.1

Rozhodnutie

Okresný súd Prešov, sudcom JUDr. Marekom Bujňákom, v právnej veci žalobkyne E. B., F. X.X.XXXX, T. H. XX, XXX XX H., právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĽ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 392,- eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 392 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalovaný je povinný nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100%, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na tunajšom súde dňa 9.4.2018 si žalobkyňa uplatnila voči žalovanému právo na primerané finančné zadostučinenie vo výške 392,- eur. Svoju žalobu odôvodnila tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov pod sp. zn. 7C/267/2015 si uplatňovala voči žalovanému nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia a nárok na určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V tomto konaní bola ako žalobkyňa v postavení spotrebiteľa úspešná, v oboch uplatňovaných nárokoch, rozsudkom Okresného súdu Prešov, sp. zn. 7C/267/2015 z 10.05.2016, v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov, sp. zn. 2Co/159/2016 z 21.6.2017, ktoré sa stali právoplatnými 14.08.2017. V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol: „ 9. Strany sporu uzavreli dňa 22.11.2003 zmluvu o úvere č. 8200290 vo výške 597,49 eura, za poplatok vo výške 477,99 eura s tým, že celkovú čiastku vo výške 1.075,48 eura sa žalobkyňa zaviazala zaplatiť žalovanému v 20 dvojtýždňových splátkach po 53,77 eura. V Zmluve nie je uvedená hodnota RPMN. 34. Podľa bodu 13 Všeobecných obchodných podmienok poplatok, ktorý má žalobkyňa žalovanému vrátiť pozostáva z 1/3 úroku a 2/3 náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou. Žalobkyni bol poskytnutý úver vo výške 597,49 eura, pričom sa zaviazala vrátiť 1.075,48 eura. Náklady na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou teda predstavujú sumu 477,99 eura. Z toho je zrejmé, že tieto tvoria podstatnú časť odplaty, ktorú mala žalobkyňa vrátiť žalovanému. Súd tento poplatok vyhodnotil ako neplatný z dôvodu rozporu s § 39 Občianskeho zákonníka pre obchádzanie zákona. Obchádzanie zákona videl súd v tom, že dojednaním tak vysokého poplatku, vo výške dvojnásobku úroku, nie je ničím iným ako snahou obísť ustanovenia o tom, že výška úrokov pri úvere nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi a zároveň mal spôsobiť neúmerne navyšovanie úveru. Z rozhodnutí súdov Slovenskej republiky je zrejme, že dojednanie úrokov v neprimeranej výške bolo a je v rozpore s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Taktiež je zrejmé, že takýto poplatok značne prevyšuje náklady, ktoré má žalovaný s vypracovaním a uzatvorením zmluvy, a preto je takýto poplatok neprimeraný a aj z tohto dôvodu sa jedná o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Súd je preto toho názoru, že poplatok, ktorému zodpovedajú 2/3 nákladov na vypracovanie a uzatvorenie Zmluvy o úvere, spolu so všetkou administratívou s tou spojenou spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto je neprijateľný. 37. Pokiaľ ide o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 727,33 eura, tak Zmluva

neobsahuje údaj podľa § 4 ods. 2 písm. g) ZoSU a to ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Keďže úver zo Zmluvy uzavretej medzi stranami sporu je bezúročný a bez poplatkov a medzi účastníkmi nebolo sporné, že žalobkyňa z poskytnutého úveru 597,49 eura uhradila žalovanému sumu 1.324,82 eura, žalovaný sa na úkor žalobkyne bezdôvodne obohatil o sumu 727,33 eura, a preto ho súd zaviazal toto bezdôvodné obohatenie vydať.“ Ako spotrebiteľka si uplatňuje satisfakciu za porušenie spotrebiteľských práv. Svoje práva musela brániť podaním pôvodnej žaloby. Primerané finančné zadosťučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu. Keďže ako spotrebiteľka, ktorá úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza právnej normy, finančné zadosťučinenie požaduje vo výške 392,- eur.

2. Žalovaný s podanou žalobou nesúhlasil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že žalobkyňa nijakým relevantným spôsobom neodôvodnila vznesený nárok na finančné zadosťučinenie. Žalovaný má za to, že žalobkyňa finančné zadosťučinenie neprislúcha, nakoľko neexistuje žiaden relevantný dôvod na jeho priznanie. Žiadna ujma, ktorá by odôvodňovala priznanie finančného zadosťučinenia, žalobkyňi nevznikla. Žalovaný má za to, že priznanie žalobkyňou požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nie len deklaráciu porušenia. Je otázne, či je právne prípustné priznať právnu ochranu tomu, kto sám právo porušuje. Žalobkyňa neplatila splátky podľa dohody o plnení v splátkach, čím sa dostala do omeškania. Žalobkyňa nijakým relevantným spôsobom neodôvodnila vznesený nárok na finančné zadosťučinenie. V súvislosti so spôsobom vyčíslenia finančného zadosťučinenia žalovaný uviedol, že vyčísľovať nemajetkovú ujmu s ohľadom na majetkovú ujmu/nárok nie je možné. Žalovaný ďalej uviedol, že žalobkyňa neuvádza, na základe porušenia akého práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi si uplatňuje nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Žalobkyňa nešpecifikovala aká ujma jej mala byť ako spotrebiteľovi spôsobená, žalobkyňa nijako nepreukázala, že by v návrhu nešpecifikované porušenie práva alebo povinnosti zo strany žalovaného bolo spôsobilé privodiť jej ako spotrebiteľovi ujmu, na základe čoho určila výšku požadovaného primeraného finančného zadosťučinenia na sumu 392,- eur. Zo samotnej povahy požadovaného nároku vyplýva, že jeho výšku nemožno určovať s odvođením od údajného iného majetkového nároku žalobkyne. Výška finančného zadosťučinenia by podľa konštantnej judikatúry mala kompenzovať nemajetkovú ujmu. Žalovaný poukázal na duplicitu požadovaných peňažných plnení zo strany žalobkyne. Na jednej strane sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, a na strane druhej požaduje zároveň aj finančné zadosťučinenie. Takýto súhrn finančných nárokov považuje za šikanózný. Žalovaný poukázal na gramatický výklad slova „primerane“. Krátky slovník slovenského jazyka (štvrté, doplnené a upravené vydanie. Redigovali: J. Kačala - M. Pisárčiková - M. Považaj, Bratislava: Veda 2003) príslovku primerane spája so slovom vhodne. Takisto synonymický slovník slovenčiny (tretie, nezmenené vydanie, Veda 2004) spája slovo primerane s významom vhodne, vyhovujúc požiadavkám, spĺňajúc požiadavky, náležitým spôsobom. Slovník slovenského jazyka z rokov 1959-1968 (hlavný redaktor dr. Štefan Peciar, CSc. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied 1959 - 1968) vykladal pojem prídavného mena „primeraný“ ako hodiaci sa do nejakých okolností, do istého prostredia; vhodný, príhodný, náležitý. Nakoniec žalovaný poukázal na čl. 2 ods. 1 CSP, podľa ktorého ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet aj stav, v ktorom môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Žalovaný poukázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4Co/22/20117-45, ktorý konštatoval vyššie uvedené.

3. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalobkyne a listinnými dôkazmi a to rozsudkom na čl. 6-11, Rozsudkom Krajského súdu v Prešove na čl. 12-17, Vyjadrením žalovaného na čl. 29-30 a zistil tento skutkový stav:

4. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 10.5.2016, sp. zn. 7C/267/2015 - 60 súd určil, že zmluvná podmienka v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. 802001866 zo dňa 24.5.2013 uvedená v bode 2, administratívny poplatok vo výške 235,40 eura a za administratívne náklady za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spolu so všetkou administratívnou s tým spojenou, je

neprijateľná a zaviazal žalovaného na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 392,- eur. V odôvodnení rozhodnutia dospel k záveru, že v zmluve dohodnutý úrok je v rozpore s dobrými mravmi. Taktiež v zmluve sa nenachádzajú všetky predpoklady pre výpočet RPMN a žalovaný nepreukázal, aby pri poskytnutí úveru skúmal bonitu žalobkyne. Z týchto dôvodov dospel súd k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru. Pokiaľ ide o neprijateľnosť zmluvnej podmienky uviedol, že zo zmluvy nevyplýva, za čo spotrebiteľ tento poplatok platí, pričom výška administratívneho poplatku je pre žalovaného nosnou časťou právneho úkonu zmluvy o úvere z dôvodu, že mu zabezpečuje dosiahnutie rozhodujúcej časti zisku z úverového obchodu, ktorý uzatvára, čo je jeho základným cieľom. Uvedený poplatok značne navyšuje odplatu veriteľa bez toho, aby bolo zrejmé, za čo spotrebiteľ uvedený administratívny poplatok platí. Aj keď zo všeobecných obchodných podmienok vyplýva, že ide o poplatok za vypracovanie a uzatvorenie zmluvy vrátane administratívnych úkonov, zo žiadneho zo zmluvných dojednaní medzi účastníkmi konania nevyplýva, aké konkrétne služby či protiplnenia žalovaný žalobcovi poskytne. Neprimeranosť takéhoto poplatku je zrejmá aj z toho, že banky za správu úveru inkasujú cca 3 až 5 eur mesačne a za poskytnutie úveru 1 - 2 % z výšky poskytnutého úveru.

5. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 21.6.2017, č.k. 2Co/159/2016 - 72 vyššie uvedený rozsudok potvrdil. V odôvodnení svojho rozhodnutia rovnako dospel k záveru, že odplata je v rozpore s dobrými mravmi a v zmluve chýbajú predpoklady pre výpočet RPMN. Pokiaľ ide o neprijateľnosť zmluvnej podmienky tak súd si osvojil odôvodnenie súdu prvej inštancie.

6. Žalobkyňa pri svojom výsluchu uviedla, že mala viac úverov. Poradili jej, aby sa obrátila na Združenie na ochranu spotrebiteľa, kde je pomohli. Zadosťučinenia sa domáha v žalovanej výške, nakoľko v takej výške sa žalovaný na jej úkor obohatil. Ďalej uviedla, že v čase uzatvárania zmluvy bola na dôchodku a zároveň si privyrábala aj v divadle. Úver brala z dôvodu toho, že je syn ochorel. Mal problémy s pankreasom. Nezarábal, lebo v tom čase bol na invalidnom dôchodku a nemal peniaze, tak si musela tento úver vziať. Syn mal zároveň päť detí, rozviedol sa a musela sa taktiež starať o tieto deti.

7. Zistený skutkový stav súd takto právne posúdil:

8. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

9. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

10. Podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že žaloba je dôvodná. Medzi stranami nebolo sporné, že vzťah medzi žalobkyňou a žalovaným je vzťahom spotrebiteľským. V predmetnej veci si žalobkyňa uplatnila nárok na primerané finančné zadosťučinenie vo výške 392,- eur v súlade s ustanovením § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa. Podľa poslednej vety ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto

zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 10.5.2016, sp. zn. 7C/267/2015 - 60 určil, že zmluvná podmienka, administratívny poplatok vo výške 235,40 eura, je neprijateľná a zaviazal žalovaného na

vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 392,- eur. Krajský súd v Prešove rozsudkom zo dňa 21.6.2017, č.k. 2Co/159/2016 - 72 rozsudok Okresného súdu Prešov potvrdil. Súdny zhodne dospeli k záveru, že úrok dohodnutý v zmluve uzavretej medzi stranami je v rozpore s dobrými mravmi a v zmluve sa nenachádzajú všetky predpoklady pre výpočet RPMN. Okresný súd navyše uviedol, že žalovaný nepreukázal, aby pri poskytnutí úveru skúmal bonitu žalobkyne. Z týchto dôvodov dospeli súdy k záveru o bezúročnosti a bezplatkovosti úveru.

12. Súd má za to, že v danom prípade porušením práva a povinnosti žalovaným je to, že v zmluvnom vzťahu žalovaný ako dodávateľ neuviedol všetky zákonom predpísané náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a pri dojednaní zmluvy konal v rozpore s dobrými mravmi, keď so žalobkyňou dojednal úroky v rozpore s dobrými mravmi. Keďže žalovaný preukázateľne porušil právo žalobkyne, ako spotrebiteľa na písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere s tým, aby táto obsahovala náležitosti v zmysle ust. § 9 ods.2 zák. č. 129/2010 Z.z. a žalobkyňa sa úspešne domohla vydania bezdôvodného obohatenia, dôsledkom takéhoto porušenia je aj úspešné uplatnenie práva spotrebiteľa na primerané finančné zadostučinenie. Navyše žalobkyňa sa v konaní sp. zn. 7C/267/2015 úspešne domohla aj určenia neprijateľnosti administratívneho poplatku vo výške 235,40 eura. Súd teda dospel k záveru, že sú splnené podmienky k tomu, aby bolo žalobkyňi priznané primerané finančné zadostučinenie.

13. Pokiaľ ide o výšku finančného zadostučinenia tak pre žalobkyňu bude primerané finančné zadostučinenie vo výške 392,- eur. Túto sumu považoval súd za primeranú s ohľadom na intenzitu zásahu žalovaného do práva žalobkyne ako spotrebiteľa. Priznané finančné zadostučinenie je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej vznikla konaním žalovaného, je určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý ako dodávateľ finančnej služby závadne konal. Súd pritom zobral do úvahy aj to, že žalobkyňa bola dôchodkyňa a mohla finančné prostriedky, o ktoré sa žalovaný bezdôvodne obohatil, použiť na uspokojenie svojich životných potrieb. Zároveň pokiaľ ide o výšku primeraného finančného zadostučinenia súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.8.2017, sp. zn. 7Co/23/2017, ktorý uviedol: „Čo sa týka výšky primeraného finančného zadostučinenia je len logické a spravodlivé, aby táto vychádzala z ujmy hrozacej žalobcovi v súvislosti so žalovaným uplatňovaným nárokom na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 771,- eur“. Obdobne Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 30.11.2017, sp. zn. 20Co/192/2016 konštatoval: „Pri určení výšky priznaného zadostučinenia odvolací súd je toho názoru, že primerané povahe a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 453,30 eura, ktorej zaplatenia sa žalovaný bezdôvodne domáhal v konaní sp. zn. 7C/425/2014, a ktorá zodpovedá svojmu účelu, teda poskytuje žalobkyňi ako spotrebiteľke satisfakciu a odradí dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov.“ S poukazom na vyššie uvedené teda súd priznal žalobkyňi finančné zadostučinenie vo výške 392,- eur, čo zodpovedá sume, o ktorú sa chcel žalovaný na jeho úkor bezdôvodne obohatiť, pričom súd vzhľadom na okolnosti veci túto sumu pokladal za primeranú. .

14. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len ako „CSP“), podľa ktorého súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Žalobkyňa bola v konaní v celom rozsahu úspešná, a preto súd priznal žalobkyňi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%. Súd v konaní nezistil žiadny dôvod hodný osobitného zreteľa, pre ktorý by náhradu trov konania nepriznal. O výške náhrady trov konania bude po právoplatnosti rozhodnutia rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia písomne na Krajský súd v Prešove cestou tunajšieho súdu.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané. Odvolanie musí ďalej obsahovať, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov tak, aby jeden zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).